

Альма-матер морської компоненти

Система підготовки персоналу в Державній прикордонній службі України за основними спеціальностями є доволі самодостатньою. В Хмельницькому є Національна академія, усім прикордонникам добре знайомий Оршанецький навчальний центр, однак мало кому відома кузня кадрів морської компоненти – Ізмаїльський навчально-тренувальний загін Морської охорони.

Нескорені

По-різному можна оцінювати події Великої Вітчизняної війни (1941-1945 рр.), особливо трагічний для радянської держави її початок. Але ніхто не зможе заперечити того, що звістку про віроломний напад ворога радянські люди сприйняли тоді зі стійкою впевненістю, що його буде розгромлено.

ПРИКОРДОННИК УКРАЇНИ

№ 23 (5373) 21 червня 2013 року

ГАЗЕТА ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ

Заснована у 1943 році

Благословенний почин

Віднедавна в Чернігівському прикордонному загоні свою сторінку в історії відомства почав писати новостворений підрозділ – відділ прикордонної служби «Щорс». Унікальність цього підрозділу полягає в тому, що це перший у відомстві ВПС, зосереджений виключно на здійсненні прикордонконтролю, і при цьому розташований не безпосередньо на лінії кордону, в аеропорту чи морському порту.

3
стор.

ЗА МИНУЛИЙ ТИЖДЕНЬ

Державний кордон України перетнуло
1,9 млн. осіб > **430** тис. транспортних засобів

Затримано за незаконне перетинання кордону **69** осіб > з них **10** незаконних мігрантів

Вилучено **14** од. зброї > **154** од. боєприпасів > **1,4** кг наркотичних речовин

Затримано на **1,9** млн. грн. контрабандних товарів

НОВИНИ

Пасажиропотік на кордоні зростає

Міністерство доходів і зборів прогнозує із початком курортного сезону збільшення пасажиропотоку через український кордон до 2,5 разу. Тільки за два тижні червня кількість бажаючих перетнути кордон України вже збільшилась майже у 1,5 разу. За цей період працівники митних пунктів Міндоходів оформили майже один мільйон автотранспортних засобів. Переважна більшість (830,5 тис.) — це легкові автомобілі. Також до України в'їхали 21 тис. автобусів та 148 тис. вантажівок. У Міністерстві вже готуються до зростаючого напливу іноземних гостей та громадян України, що подорожують через кордон. Зокрема, на західному кордоні збільшено пропускну потужність у митних пунктах Чоп—Захонь, Краковець—Корчова, Ягодин—Дорохуськ.

Олена ТАЩИЛІНА

Діє сонячна електростанція «Дунайська»

У рамках виконання стратегічних завдань Президента України Віктора ЯНУКОВИЧА з розвитку незалежної вітчизняної енергетики в Одеській області відбулося урочисте відкриття сонячної електростанції «Дунайська». Перерізав стрічку нового об'єкта, що знаходиться біля міста Арциз Одеської області, заступник голови — керівник апарату обласної державної адміністрації Петро ХЛИЦОВ. За його словами, сонячна електростанція «Дунайська» — вже другий об'єкт енергетичної інфраструктури, реалізований компанією «Activ Solar» в Одеській області. Сонячні електростанції — це екологічно чисті об'єкти, а під час їх будівництва в Одеській області використовуються найсучасніші європейські технології, — зазначив заступник керівника області. Подібні об'єкти приносять значний прибуток регіону: кошти з оренди землі йдуть у бюджети місцевих рад. Станом на кінець травня 2013 року станція «Дунайська» виробила вже більше 20 000 мегаватт-годин «чистої» електроенергії, що дозволило уникнути викидів 17 тисяч тонн вуглецю в атмосферу.

Ганна ЧАБАРАЙ

Жінкам — нові пільги

З 1 липня період відпустки по вагітності та пологах зараховуватиметься до страхового стажу. Про це повідомив директор Департаменту пенсійного забезпечення та соціального захисту інвалідів Микола ШАМБІР. За його словами, відтепер загальнообов'язковому державному пенсійному страхуванню підлягають жінки, які перебувають у відпустці у зв'язку з вагітністю і пологами та отримують допомогу. Цей період буде зараховуватися до страхового стажу під час призначення їм пенсії.

Юрій ЗАНОЗ

ДОБРОСУСІДСТВО

Демаркація спільного кордону

Під час офіційного візиту в Україну Президента Білорусі Олександра ЛУКАШЕНКА підписано Протокол про обмін грамотами про ратифікацію Договору між Україною та Республікою Білорусь про державний кордон від 12 травня 1997 року. Документ необхідний для набуття чинності Договору про кордон.

Василь КЛИМЕНКО

— Підписавши Протокол, ми дали старт демаркації нашого спільного кордону. Цей процес особливо важливий, оскільки його швидке завершення сприяє подальшому всебічному розвитку міжрегіональної прикордонної взаємодії, — сказав Президент України Віктор ЯНУКОВИЧ.

— Облаштування державного кордону є окремим можливим моментом розвитку безвізового діалогу між Україною і ЄС. Таким чином, укладення згаданого протоколу має розглядати як ще один практичний крок, спрямований на виконання плану дій щодо лібералізації візового режиму з ЄС, — зазначив під час брифінгу Радник Президента України — Керівник Головного управління з питань міжнародних відносин АПУ Андрій ГОНЧАРУК.

Він, зокрема, підкреслив, що облаштування кордону не слід розглядати як створення перешкод між Україною та її сусідами, а демаркація кордону з Республікою Білорусь сприятиме

розвитку переговорів безвізового режиму з ЄС. За його словами підписання документів — це необхідна умова для покращення перетину кордону громадянами та розбудова відповідної інфраструктури.

Це також важливий фактор гарантування безпеки жителів обох держав, захист від таких загроз, як транскордонна організована злочинність, незаконна міграція та торгівля людьми.

Під час офіційного візиту в Україну Президента Білорусі також було підписано Протокол між Адміністрацією Державної прикордонної служби України та Державним прикордонним комітетом Республіки Білорусь про порядок обміну інформацією щодо обстановки на державному кордоні України та Республіки Білорусь.

Необхідність підписання Протоколу обумовлена проведеними організаційно-штатними змінами в Державному прикордонному комітеті Республіки Білорусь і зміною формату обміну інформацією, зокрема про виявлені підроблені документи, необхідні для перетину державного кордону, профілями ризиків про характерні ознаки правопорушень, а також проведенням спільних

аналітичних досліджень у сфері прикордонної безпеки.

Протокол надасть можливість координувати зусилля органів охорони державного кордону України та органів прикордонної служби Республіки Білорусь у протидії незаконному переміщенню через українсько-білоруський державний кордон окремих осіб, транспортних засобів, вантажів та іншого майна.

Під час візиту підписано також низку інших документів, спрямованих на поглиблення подальшого співробітництва в різних сферах діяльності між Україною і Республікою Білорусь. ■

НАВЧАННЯ

Мобільна реакція

Днями в Одеському аеропорту «Шкільний» під керівництвом Голови Держприкордонслужби генерала армії України Миколи ЛИТВИНА відбулися навчання за участю мобільних (спеціальних) підрозділів і резервів Служби.

Ігор ПЛЕТЕНЬ

Усього до тренінгу було залучено понад 1,5 тисячі людей і 275 одиниць транспорту. Захід організувався для того, аби перевірити наскільки якісно здійснюватиметься управління підпорядкованими підрозділами в разі реагування на нестандартні ситуації, що можуть виникнути на кордоні.

За легендою навчань, на держкордоні діяли канали протиправної діяльності, пов'язані з незаконним переміщенням контрабандних товарів, зброї, вибухівки, наркотичних речовин, а також переправлення незаконних мігрантів. Саме на такі загрози й реагували учасники тренінгу максимально професійно та ефективно. Далі перевірялася робота ситуаційних груп усіх рівнів і планування та застосування мобільних, чергових сил і резервів. Крім того, учасники продемонстрували екіпіровку, озброєння та технічні засоби мобільних сил. Показали також і злагодженість дій підрозділів під час затримання локалізації нестандартної ситуації в пункті пропуску — спроби прориву автомобіля тощо. ■

Більш детальну розповідь про цю подію читайте у наступному номері.

МИСТЕЦТВО

Прикордонники підкорюють юні серця

Держприкордонслужба нещодавно доволі успішно дебютувала на XVII Всеукраїнському фестивалі фільмів і телерадіопрограм для дітей та юнацтва «Золоте курча», що проходив у Іллічівську.

Валентина ЛАЗАРЧУК

Мистецька подія з кожним роком набуває все більшої й більшої популярності. Конкурсні роботи адресовані найвимогливішій і найчуйнішій аудиторії — юним глядачам.

Цьогорічне «Золоте курча» об'єднало 27 конкурсанти з України та творчі колективи Болгарії, Великобританії, Македонії, Росії та США. У списку учасників мистецького змагання вперше прозвучала назва українського прикордонного відомства. На конкурс було представлено три наші роботи. Відеоролик «Мій тато найкращий» розповідає про один день із життя льотчика прикордонної авіації, «Безпека кордонів — могутність держави» привідкриває для юних глядачів завісу будніх справ відважних захисників кордонів України. Представлена в Іллічівську телерадіограма «Кордон» подає юнакам і дівчатам уроки людяності, любові й патріотизму. Сюжет присвячено збереженню пам'яті про воїнів-прикордонників 95 прикордонного загону, котрі вступили в бій із фашистами 2 жовтня 1941 року, ставши на захист українського міста Синельникове.

Цікаво, що всі роботи демонструвалися саме тій глядацькій аудиторії, для якої вони, власне, створювалися. Атмосфера під час перегляду кіноробіт панувала незвичайна. Правду говорять, що діти ніколи не приховують своїх справжніх емоцій — якщо фільм їм до вподоби, вони це покажуть, якщо ж ні, то в кращому випадку просто не відреагують. Для того, аби не перетомлю-

вати юних цінителів мистецтва, паралельно з переглядом відеороликів, для них організувалися майстер-класи акторського мистецтва, азів створення мультиплікаційних фільмів, де кожен бажаючий зміг спробувати себе в ролі режисера.

Коли підійшла пора переглядати прикордонні роботи, увага глядачів відразу ж була зосереджена на екрані. З невідомим інтересом аудиторія спостерігала, як мужні правоохоронці в зеленій формі несуть службу на рубежі.

Компетентне журі, до складу якого входили заслужені артисти України, професори в області кінематографу, міжнародні експерти, оцінювали конкурсні роботи в тому числі й виходячи з того, як реагували юні глядачі на відеоролики. Отож у номінації «Телерадіограма для дітей молодшого та середнього шкільного віку» звання лауреата за кращу пізнавальну програму поділили Держприкордонслужба України з телерадіограмою «Кордон» і Львівська обласна держтелерадіокомпанія.

Свої нагороди переможці отримали у столичному Будинку кіно. А ось наступний фестиваль матиме вже статус міжнародного. ■

РЕФОРМУВАННЯ

Благословенний почин

Віднедавна в Чернігівському прикордонному загоні свою сторінку в історії відомства почав писати новостворений підрозділ – відділ прикордонної служби «Щорс».

Олександр ДУДКО

Уперше свою службу на цій ділянці прикордонники розпочали ще 1993 року, коли в містечку Щорс на Чернігівщині почала діяти застава прикордонного контролю. Проіснувавши 15 років, відділення прикордонного контролю «Щорс-залізниця» перетворюється на контролерський пост відділу прикордонної служби «Деревини».

І ось, за 5 років, відбулася подія, яка без перебільшення увійде в історію не лише Чернігівського загону, а й усього регіонального управління. Адже унікальність підрозділу полягає в тому, що це

єдиний у відомстві ВПС, зосереджений виключно на здійсненні прикордонного контролю і при цьому розташований не безпосередньо на лінії кордону, в аеропорту чи морському порту.

В офіційній обстановці за присутності керівників органів державної влади та місцевого самоврядування Щорсівського району новостворений відділ відкрив начальник Чернігівського загону полковник Олександр ПТИЦЯ.

У своїх виступах гості свята неодноразово наголошували, що наявність прикордонного підрозділу в місті, окрім забезпечення безпеки на рубежах, сприятиме також посиленню патріотичного виховання молоді. А бажаючи вступити на службу за контрактом

з числа місцевих юнаків матимуть стабільну та почесну роботу.

Наприкінці урочистостей настоятель Свято-Миколаївського храму отець Павло благословив персонал новоспеченого відділу на відповідальну місію – охороняти недоторканність українських кордонів.

До нещодавно відкритого відділу прикордонної служби «Щорс» уві-

йшли міжнародний пункт контролю для залізничного сполучення «Хоробичі» та міжнародний пункт пропуску для залізничного сполучення «Щорс». Відкриття ВПС дозволить значно оптимізувати процес служби, адже до цього дотримання всіх службових стандартів вимагало у прикордонних нарядах додатково долати понад 40 кілометрів щодня.

ЮНІ ПАТРІОТИ

ЮДП «штурмують» «Раву-Руську»

Цей ранок для персоналу відділу прикордонної служби «Рава-Руська» видався навдивовижу неспокійним. І причиною тому не були ані виявлення слідів зловмисників на контрольно-слідовій смузі, ані спрацювання сигналізаційного комплексу. Ритмічне життя на ділянці відповідальності підрозділу порушили веселі дітлахи, котрі прибули на щорічний зліт клубів «Юних друзів прикордонників».

Ярослава МЕЛЬНИК

Усміхнені обличчя та сяючі очі дітей свідчили: на них чекає святковий день, сповнений несподіванок. Жоден активіст із усіх восьми клубів ЮДП, що діють на ділянці ВПС «Рава-Руська», не зміг втратити нагоду зустрітися з прикордонниками й спробувати свої сили в ролі охоронця рубежу.

Ось і розпочалася найочікуваніша для учасників свята частина – насичені позитивними емоціями змагання й конкурси. На юних помічників «зелених кашкетів» чекали дванадцять випробувань. Спочатку їм потрібно було показати свою фізичну витривалість. Для цього прекрасно підійшли вправи з підтягування на перекладині та віджимання. Свої військово-прикладні навички та вміння кожен «юний

друг» зміг продемонструвати під час розбирання та збирання автомата АК – 74, метання навчальної гранати та стрільби з пневматичної гвинтівки. А ось ті, хто все ж подумує в майбутньому присвятити своє життя справі захисту

рідних кордонів, добре розуміють, що для цього потрібно бути вправним слідопитом, мати прекрасну пам'ять, безпомилково орієнтуватися на місцевості. Отож випробували львівські правоохоронці маленьких гостей і в цьому.

До завершення підійшла найдинамічніша частина зльоту. Аби малеча не сумувала, коли журі підбивало підсумки, прикордонники запросили до виступів учасників професійної Ліги Стронгменів України. З блиском в очах малеча захоплено спостерігає за найсильнішим чоловіком планети Василем ВІРАСТЮКОМ, братами Олегом та Орестом ПИЛИП'ЯКАМИ (які, до речі, є найсильнішими юнаками України – їм лише по 17 років) та іншими українськими силачами. Вони без найменших зусиль перетягували вантажівку, тримаючи канат лише зубами, штовхали гирі, а 120-кілограмове колесо в руках сильних чоловіків, здавалося, не важчим за пір'їну. Правду сказати – не лише діти, а й дорослі були у захваті від побаченого.

Фінальну частину дня – нагородження переможців – проводили начальник відділу прикордонної служби «Рава-Руська» майор Олександр КОРОПОЗЮК та найсильніший чоловік планети Василь ВІРАСТЮК.

ПЕРЕМОГИ

Золоте на зеленому

Українські спортсмени-прикордонники регулярно дають відомству привід пишатися своїми здобутками. Ось і нещодавня порція перемог не змусила на себе довго чекати.

Олександр МАЛИШ,
Дмитро ВОСКОВОЙНИКОВ

Днями в Мінську завершився Чемпіонат Європи з боксу. Для спортсменів-прикордонників змагання пройшли доволі таки успішно. Головний тренер збірної України з боксу Дмитро СОСНОВСЬКИЙ перед поїздкою в Білорусь сказав: «На чемпіонаті Європи ми виступимо надзвичайно потужним складом. Усі хлопці досвідчені та перебувають у прекрасній формі. Не хотілося б загадувати наперед, але сподіваюся,

що ми маємо всі шанси повернутися з медалями». Хто ж як не тренер команди може влучно передбачити результати змагань. Так сталося, як гадалося – прикордонні боксери повернулися додому з медалями. Отож у підсумку маємо головну золоту нагороду та звання чемпіона Європи – Павло ІЩЕНКО. Бронзову нагороду виборов також прикордонник Євген ХИТРОВ.

Наступним випробуванням для наших спортсменів став чемпіонат Європи з пауерліфтингу (силове триборство), що проходив у Сербії. Головний тренер Спортивного комітету АДПСУ

майор Андрій ЯРЕМУС у підсумку у ваговій категорії до 110 кг посів перше місце й тим самим втретє поспіль виборов звання чемпіона Європи.

Чемпіонат світу з кікбоксингу, який приймали Афіни, також приніс українським прикордон-

никам заслужену золоту нагороду. Інспектор Окремого відділу прикордонної служби Південного регіонального управління старший сержант Максим СЛОБОЗІАН у ваговій категорії до 85 кг переконливо виборов золоту нагороду та звання чемпіона світу.

ГАРЯЧІ БУДНІ

Заручники недбалства дорослих

Держприкордонслужба неодноразово звертала увагу громадян України, особливо перед початком літнього туристичного сезону, на правильність оформлення проїзних документів дітей. Проте статистика свідчить, що українці не надто переймаються такими дрібницями. Тому й результат маємо не дуже радісний – за минулий тиждень у зв'язку із відсутністю належно оформлених документів правоохоронці відмовили у перетині кордону 185 дітям. Все б нічого, але на практиці така ситуація є доволі важкою в моральному плані, а ще гіршою в матеріальному. Адже це витрачені кошти на квитки та готельні номери тощо. Прикордонникам залишається лише одне – і надалі працювати на випередження й продовжувати інформаційно-роз'яснювальну роботу, а громадянам усе ж слід прислухатися до порад правоохоронців, аби в майбутньому уникнути неприємних сюрпризів під час контрольних процедур на кордоні.

Валентина ЛАЗАРЧУК

На «Осу» спрацювала Альфа

Прямуючи до України через пункт пропуску «Нові Яриловичі», громадянин Росії направив автомобіль «Хюндай» спрощеною смугою руху. Але прикордонний наряд під час огляду автомобіля застосував службову собаку Альфу, який відразу спрацював на авто. При подальшому спільному прикордонно-митному поглибленому огляді у дверцятах було виявлено пристрій травматичної дії «Оса» та шість набоїв до нього. Пристрій та набоїв у «зброяра» із сусідньої країни вилучено. Загалом же з початку нинішнього року на ділянці Чернігівського прикордонного загону було вилучено 86 одиниць зброї та 255 набоїв.

Рахунок іде на мільйони

У минулу суботу прикордонники відділу «Ділове» Мукачівського загону вкотре запобігли переміщенню через кордон сигарет українського виробництва. Контрабандний товар був виявлений на березі річки Тиса, неподалік кордону з Румунією. Як свідчить статистика, кількість виявлених сигарет на цій ділянці кордону протягом п'яти місяців 2013 року займає перше місце і складає 35%. Активними з виявлення тютюнових виробів є також кордон з Угорщиною – 27%, з Польщею – 17% та Молдовою – 14%. Загалом протягом січня–травня 2013 року на кордоні вилучено 24,34 мільйона штук сигарет, які переміщувалися незаконним способом.

Андрій ДЕМЧЕНКО

Альма-матер морської компоненти

Система підготовки персоналу в Державній прикордонній службі України за основними спеціальностями є доволі самодостатньою. В Хмельницькому є Національна академія, усім прикордонникам добре знаний Оршанецький навчальний центр, однак мало кому відома кузня кадрів морської компоненти – Ізмаїльський навчально-тренувальний загін Морської охорони.

Максим СІБУРОВ,
фото Валерія ОЛІЙНИКА

Щоправда, в певних колах цей навчальний заклад має непогану репутацію, є в нього й більш ніж півсторишня історія. До речі, доволі цікава. Загін є правонаступником курсів офіцерського складу ВМФ СРСР.

Саме під час існування цих курсів у військово-морському містечку було створено потужну навчальну базу, яка на той час відповідає найсучаснішим вимогам та мала усі види озброєння й технічних засобів, які використовувалися на кораблях ВМФ СРСР.

До речі, саме на базі цих курсів за період з 1961-го по 1992-й роки минулого століття проводилася підготовка спеціалістів для Військово-Морських сил 33-ох держав світу. Після розпаду СРСР завдяки тому, що практично всі види озброєння та технічних засобів, які застосовувалися на кораблях і катерах Морської охорони, навчально-тренувальній бази та наявності досвідченого викладацького складу цей навчальний заклад продовжив своє існування, але вже в складі прикордонного відомства України. Водночас сьогоднішню назву загін здобув зовсім нещодавно – з жовтня минулого року, коли внаслідок реорганізації його вивели зі складу

також відбувається перепідготовка всіх категорій персоналу для корабельно-катерного складу Морської охорони, в тому числі офіцерів тактичної ланки. Наприклад, випускники-лейтенанти Академії військово-морських сил імені П.С. Нахімова проходять прикордонну перепідготовку саме в цьому центрі. Також тут провадиться підвищення кваліфікації операторів постів технічного спостереження та інспекторів-дозиметристів, які згодом призначаються на всі ділянки кордону нашої держави.

– Згідно з державними вимогами з підготовки персоналу та стандартами Міністерства освіти, – розповідає начальник загону капітан 3 рангу Олексій БРЕДИНСЬКИЙ, – всі навчальні заклади Держприкордонслужби повинні відповідати певним основним критеріям. Одним із головних є проведення ліцензування на право підготовки однієї з професій, тобто випускники отримують державний диплом із засвідченням отриманої спеціальності. Отримання права на це є доволі складним процесом, адже вимоги доволі високі та жорсткі. В цьому контексті нам є чим пишатися, адже загін отримав право на ліцензійну підготовку молодшого персоналу за трьома основними спеціальностями: «Матрос 2 класу», «Моторист (машиніст) 2 класу», «Судноводій малотоннажного судна».

толку фахівця – «Водолаз 3 класу». Це значно розширить наші можливості у навчанні персоналу. До речі,

лише за перше півріччя нинішнього року вже підготовлено 117 вій-

акумлювати свої інтелектуальні й фізичні якості. Справа в тому, що відповідно до відомчих вимог, добір кандидатів на військово-службову посаду за контрактом на посади рядового, сержантського та старшинського складу здійснюється за дворівневою системою.

Перший етап добору проводиться окремими регіональними центрами комплектування та органами охорони кордону, що включає в себе попереднє вивчення кандидатів, збір і узагальнення необхідних документів, професійно-психологічне обстеження тощо. Якщо кандидат успішно пройшов перший етап, другий вже проводиться у навчальному загоні. Відтак необхідно буде здати інтелектуальне тестування й фізичну підготовку, а також кваліфікаційну бесіду. І вкрай важливо, аби результати цих трьох перевірок були позитивними, адже в протилежній ситуації подальше навчання у загоні опиниться під загрозою.

Говорячи про матеріально-технічну базу, разом з бюджетним фінансуванням її розвитку навчальний загін останніми роками отримав потужну технічну допомогу в рамках міжнародних проектів: «Посилення системи управління людськими ресурсами Державної прикордонної служби України – HUREMAS» та «Ініціатива із запобігання розповсюдженню зброї масового знищення через морський кордон України (Чорне море/Азовське море)». В результаті співробітництва тут обладнано найсучасніший клас, в якому проходять підготовку оглядові групи. Унікальність навчальної програми полягає в тому, що вона не потребує участі викладача. Усе дуже просто: сідаючи за клавіатуру комп'ютера та вдягаючи навушники, майбутні морські вовки проходять курс правової підготовки та тактики дій оглядових груп у віртуальному світі, умови якого максимально наближені до реальних, курсант може оглянути плавзасіб, провести оцінку ризику для персоналу оглядових груп,

перевірити документацію на екіпаж, судно, вантаж, перевірити на наявність зброї масового знищення, не покидаючи робочого місця. До того ж він зможе відпрацювати практичні вправи (спуск – підйом човна, катера; підхід – відхід від корабля Морської охорони судна-порушника) та порядок входу до замкнених просторів, відсіків, контейнерів. У разі неправильних дій курсанта програма зосередить його увагу на помилках, а також допоможе їх виправити. Крім того, в одному із навчальних кабінетів закладу обладнано трюм плавзасобу. Тут можна зімітувати течію та відпрацювати дії персоналу у критичній ситуації. Працює у загоні й електронна бібліотека (автоматизоване робоче місце бібліотекаря) – завдяки якому процес обліку та списання фонду, видачі літератури та контролю руху літератури суттєво полегшився.

Керівництво загону постійно опікується підтримкою належного рівня професійної підготовки викладачів – систематично вони проходять курси різноманітної спрямованості в Академії Державної прикордонної служби України та Навчальному центрі підготовки персоналу. Зазвичай їх проводять фахівці правоохоронних органів Європи та США.

Водночас досвід підготовки персоналу у загоні все частіше цікавить і наших закордонних колег. Наприклад, нещодавно за позитивним досвідом сюди навідувалися представники Берегової охорони Казахстану. Самі ж курсанти відпрацьовують отримані в навчальних класах теоретичні навички на базі корабельно-катерного складу Одеського загону Морської охорони, плавзасоби якого дислокуються на річці Дунай.

Однак в успіху кожної організації лежить старанність і професіоналізм її колективу. У навчальному загоні найбільшої поваги за такі якості заслуговують капітан 3 рангу Ілля КУЦЕНКО, колишні морські офіцери – працівники Анатолій НІКОЛАЄНКО, Віктор БУНЯК і Олександр БЕКАЛО. ■

Ізмаїльського загону Морської охорони ДПСУ.

Сьогодні тут здійснюється базова підготовка старшинського та мічманського складу, а також молодших корабельних спеціалістів (матросів). Слід зазначити, що в цьому навчальному закладі

Пріоритетним завданням для загону 2013 року, – продовжує Олексій БРЕДИНСЬКИЙ, – є створення елементів практичної підготовки водолазних фахівців (навчальний полігон-басейн, барокамера, водолазне спорядження) і одержання ліцензії на підго-

ськовослужбовців. Серед них – 2 жінки, які попри сталу та добре відому всім морську традицію все ж таки вирішили пов'язати своє життя з водною стихією.

Варто відмітити, аби стати курсантом загону, необхідно набратися терпіння та максимально

Нескорені

По-різному можна оцінювати події Великої Вітчизняної війни (1941-1945 рр.), особливо трагічний для радянської держави її початок. Але ніхто не зможе заперечити того, що звістку про віроломний напад ворога радянські люди сприйняли тоді зі стійкою впевненістю, що його буде розгромлено.

Василь КЛИМЕНКО

У це вірили, коли літаки з чорно-білими хрестами у передсвітанковій імлі скинули перші бомби на Мінськ і Київ, а від артилерійського обстрілу німців запалали прикордонні міста й села. Першими у далеко нерівній двобій упродовж всього периметру західних рубежів на захист рідної землі стали воїни 715-ти прикордонних застав. Їхні стійкість і мужність у перші години та дні Великої Вітчизняної війни пам'ятними сторінками увійшли до її славного героїчного літопису.

Незламні духом, вірні присязі

Там, де наступали війська німецької групи армій «Південь», державний рубіж охороняли прикордонники Українського округу, яким командував генерал-майор В. Хоменко. Як і по всьому периметру Західного кордону, більшість частин і підрозділів округу стали до бою з фашистами на світанку 22 червня. Серед них – особовий склад 98-го Любомльського прикордонного загону. Ворог розраховував захопити його застави за 30 хвилин – на карті, що знайшли в убитого на 10-й заставі гітлерівського офіцера, було визначено навіть час її взяття – 4-та година 30 хвилин 22.06.41 р. Добре озброєна, маючи досвід загарбницьких війн, сп'яніла від легких перемог

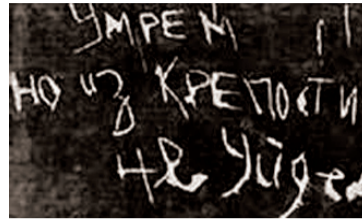
над країнами Європи, гітлерівська вояччина сподівалася швидко та без значних людських і матеріальних втрат поставити на коліна й робітничо-селянську державу. І уже в перші години й дні боїв на кордоні дуже прорахувалася!

...Вранці 22 червня два ворожих бронепоезди прогуркотіли на рейках, що простягнулися на протилежному боці Бугу, і зупинилися біля мосту. На сталевій обшивці бронепоездів виднілися чорно-білі хрести. Зловісно завмерли повернуті на схід гармати. Старший лейтенант П. Старовойтов, який перебував в окопі перед залізничним мостом, разом з уже обпаленими боєм підлеглими, не без тривоги дивилися на броньовані чудовиська. Немало випробувань випало на їхню долю цієї червневої неділі, коли на світанку через міст посунули чорні шеренги есесівців. За лічені хвилини снаряди розметали дерев'яні бліндажі,

переорали окопи. Під прикриттям артилерійського вогню на міст посунули танки. Цього разу «зелені кашкети» були змушені відступати до своєї застави.

– Будемо битися до останнього, – сказав старший лейтенант П. Старовойтов, звертаючись до бійців...

На десяту годину ранку фашисти підтягнули протитанкові гармати і прямим наведенням відкрили вогонь по заставі. Рухнув блокгауз, у якому з групою бійців оборонявся Старовойтов. Серед живих залишилося десять прикордонників на чолі з молодшим політруком А. Бабенком. Гітлерівці зруйнували останній блокгауз – бійці перейшли до одного з ходів сполучення, надійне перекриття якого захищало їх від осколків. Німці з двох боків підірвали і його – група Бабенка опинилася в підземній западні. Вночі один за одним вони непомітно вибралися із

траншеї, нечутно поповзли до руйнітельних. Ніч уберегла їх – допомогла дістатися лісу, а пізніше приєднатися до своїх.

Мужньо воювали з ворогом й інші застави 98-го Любомльського загону. Протягом дня вони так і не дали гітлерівцям прорватися через рубіж. І лише наступного дня об 11-й годині прикордонні підрозділи отримали наказ відступати та з'єднатися із штабом свого загону або частинами регулярних військ Червоної Армії, що перебувала у прикордонні.

«Тут – наша застава, будемо захищати її до останнього!..»

На 150-кілометровій ділянці від Устилуга до Соколя державний рубіж охороняли воїни 90-го Володимир-Волинського прикордонного загону. Цьому напрямку в планах гітлерівського командування надавалося важливе значення – звідси відкривався шлях на Луцьк і далі – на Київ. Та уже в перші години війни ворог мав справу із непередбачуваним опором прикордонників. Лише на ділянці 3-ої застави йому довелося залишити 50 загиблих піхотинців та відступити. Після цього була задіяна артилерія, і снаряди зривали навкруги заставу із землею. Зависла гнітюча тиша. Потім на дорозі з'явилася легкова машина з офіцерами. Зупинившись, вони стали розглядати місце бою. Чужа

мова, мабуть, і примусила пораненого старшину Пархоменка прийти до тям – він піднявся з окопу і, зібравши останні сили, кинув під ноги фашистам гранату...

Навіки залишилася у пам'яті нащадків і легендарна оборона Брестської фортеці, як і 13-ої застави під командуванням лейтенанта Олексія Лопатіна. Уже високо піднялося в небо червене сонце, уже декілька разів гітлерівське командування кидало в атаку танки і роту піхоти, та смертельний вогонь прикордонників примушував їх відкочуватися назад. Після артилерійсько-мінометного обстрілу німцями позицій наших бійців, навкруги, здавалося, горіла сама земля.

30 червня, вночі, ховаючись у густому тумані, підвал покинули сім'ї командирів. Востаннє Лопатін поцілував матір, дружину, дітей, а потім сказав: «Щасливої дороги. Ми залишаємось тут, це наша застава, яку захищатимемо до останнього...».

Вікопомними залишилися в історії Прикордонних військ героїзм воїнів застави лейтенанта Федора Моріна та його бойових побратимів із 17-ої застави 91-го Рава-Руського прикордонного загону. Кровопротитні бої тривали по всьому периметру західних кордонів тодішнього СРСР – від Бугу до Дунаю.

...І чи не вперше саме тут, на західному кордоні, самовпевнені гітлерівські вояки, від рядового до генерала, зрозуміли: попереду їх чекає не «бліцкриг», як це було при завоюванні країн Європи, а затяжна війна, і головне, з непередбачуваними наслідками. Вона через 1418 днів після нападу фашистів привела до катастрофи нацистську Німеччину. ■

ДУХОВНІСТЬ

Свято літа, душі й серця

Трійця, або П'ятидесятниця – одне з найбільших свят християнського світу. Але з дохристиянських часів цього дня було прийнято відзначати Зелені свята, які символізували початок літа та шанування квітучої природи.

Світлана ДЕЙЧУК

Трійця по праву вважається одним із найбільш шанованих і улюблених свят українців. Довгоочікуване літо вступає в свої права, воно дарує нам сонячний і радісний настрій, багато усмішок і тепла кожен день! А головне: скрізь у повітрі відчуваються аромати свіжих трав – прятий чебрець і запашний любисток, гіркий полин і терпкий аїр, освіжаюча м'ята... Зелені свята – дуже давній народний празник. В основі його тисячі років лежали культ рослинності та магія заклинання майбутнього урожаю. Зелені свята мають християнську і передхристиянську традицію. Згідно з християнськими уявленнями Трійця – це три обличчя Бога – Бог-Отець, Бог-Син і Бог-Дух Святий. Характерним для предків було уявлення й про те, що Трійця складається із Спасителя, Богоматері й Миколи

Християнське трійське свято встановлено в пам'ять шістьма Святого Духа на апостолів, після чого вони почали розуміти різні мови і ними говорили, переповідаючи священникам вчення Христа.

На місці шістьма був збудований перший християнський храм. З того часу Трійця вважається днем народження християнської церкви. Згідно з іншою легендою, цього дня Господь сотворив Землю і засіяв її зеленню, яка є символом життєдайності святого духу.

З прийняттям християнства Зелені свята почали називатися ще й Трійцею. Відзначається на 50-й день після Пасхи, звідси друга його назва – П'ятидесятниця. Останню суботу перед Трійцею називають Зеленою, або Клечальною. Цього ранку дівчата, діти та молодіші йшли в гаї, на луки збирати зілля: чебрець, полин, любисток, васильки, материнку, м'яту, а також до лісу й запасалися галузками клену, липи, ясена чи осики. Долівку в хаті вставляли чебрецем, полином, лепехою, букети з півонії, лілеї, фіалки, пижми, чебрецю, м'яти, волошок ставили на столі та підвіконні, за ікони клали також квіти, навіть попід стріху на дворі застромлювали лепеху, папороть і клечання. Селяни вірили: в клечанні ховаються душі померлих родичів, що були вони святыми, тому вбирали оселю і подвір'я й цим самим освячували своє обійстя, очищали його від усіх злих сил. Під іконами запалювали лампадку

або свічку, тьмяне світло якої, пробиваючись крізь густу зелень, навівало на серце почуття радості та благоговіння.

Між іншим, серби й греки у дні Зелених свят збирали квіти, плели вінки й несли їх додому, а інші народи, як і українці, оздоблювали свої домівки зеленими гілками дерев, які несли з лісу або «священного гаю».

Для наших пращурів літні дерева, особливо дуби, були священними, їм поклонялись. Це ж стосувалося гаїв, озер, криниць і річок. Одним словом, навколишня природа була духовною опорою людини.

Вінки на Зелене свято в'ють з конвалії, незабудок, васильку, чебрецю, влітають і полин. Вони в українських народних обрядах є символом великої пошани, а також символом молодості й чистоти, незаплямованої краси. Крім того, вінки з живих квітів, за народною уявою, – це оборона від злої напасти. Зелені свята відкривали ворота справжньому літу. «Трійця, – казали в народі з цього приводу, – трьома святами багата: квітами, травами й рум'яним літом».

Чому і сьогодні це свято хвилює нас так само, як і наших далеких прародичів? Чи не тому, що в ці червневі дні кожна рос-

лина наповнена сонцем і теплом, сповнена жагою жити й родити, що цвітуть жита і майорять строкатістю барвів квіти? Природа, сягнувши в червні зеніту квітучості, ніби стверджує, що життя вічне й невмирує. І серце людини також переймається цією вірою. У ці свята ми щиро та радісно вдовольняємо одвічну потребу людської душі – спілкуватися з живою природою.

Нехай у ці дні в кожній оселі буде свято й зелено, і в кожній душі – радісно й сонячно! ■

Військова пенсія по-царськи: у пошуках ідеальної схеми

Перед будь-якою державою за всіх часів стояло доволі складне питання: як заохотити своїх захисників служити якомога довше і краще, і в той же час — як зробити пов'язані з цим витрати менш обтяжливими для казни. Звісно, одним із найефективніших стимулів для того, хто носить погони, є пенсія.

Сьогодні ми розповідаємо про історію пенсійного забезпечення військовослужбовців у Російській імперії та досвід її вдосконалення.

Ігор КУКІН

У словнику староруської мови важко знайти будь-який синонім слова пенсія. Це не випадково. Необхідність удосконалення мотивації бездоганного служіння Вітчизні могла з'явитися лише за умови збільшення обсягу завдань і відповідальності частки населення, яке залучалося до служіння державі.

Можна вважати, що вперше пенсійне забезпечення у Російській імперії запроваджено Морським статутом Петра I 1720 року. Цим документом передбачалося переводити покатічених або застарілих моряків на цивільну службу з підвищенням чину. Особи, які за станом здоров'я або старістю не могли працювати, утримувалися у шпиталях до кінця свого життя або за власним бажанням нагороджувалися грошовим забезпеченням за рік з отриманням паспорта для вільного перебування на всій території країни. Лише 1820 року визначається порядок виділення земельних ділянок відставним солдатам для забезпечення їхнього існування.

Оплачена втрата

Вдови віком понад 40 років до виходу заміж отримували 1/8 частку грошового забезпечення свого чоловіка. Решта жінок отримували лише грошове утримання свого чоловіка за рік. Якщо жінка за фізичними вадами не могла вступити у новий шлюб, то вона дорівнювалася у правах з 40-річною особою. Дітям пенсія нараховувалася по 1/12 долі — хлопчикам до 10-річного віку, дівчатам до 15 років. Члени родини мали право на отримання винагород і трофеїв свого загиблого чоловіка.

Кожному — своє

Кардинальною реформою стало введення 6 грудня 1827 року Статуту про пенсії та одноразові допомоги, яким проведено уніфікацію всього пенсійного законодавства імперії. Для утримання вдів та сиріт було передба-

членою, яка розпочала службу кар'єру у 16 років на загальних підставах, могла отримувати 1/3 пенсійного окладу вже у 36 років. Кожен рік перебування у військових походах та битвах дорівнювався до двох років.

Розмір пенсії, яку могли отримувати члени родини, складав від 1/4 до 100 відсотків від окладу військовослужбовця на день смерті. Вдова мала право отримувати 1/2 частки пенсії військовослужбовця та 1/3 від другої її частки на кожну дити-

ну. Малолітні діти без матері отримували по 1/4 частки, але не більше 100 відсотків від загальної пенсії батька. Органам опіки було надано повноваження клопотати про призначення пенсії членами родини та відокремлення у разі потреби пенсійних виплат матері та її дітей.

Держбюджет був не єдиною основою для надходження пенсії військовослужбовцям та членам їхніх родин. Так, вже у XIX столітті було визначено ще два недержавних джерела: фонд Олександрівського

20 чи 25 років?

На папері пенсійна реформа для офіцерів виглядала непогано, чого неможливо сказати про нижні чини військово-службовців. Проте 1896 року пенсійне забезпечення погіршилося. Так, право на пенсію з державного казначейства у розмірі половини окладу було змінено з 20 до 25-річної бездоганної вислуги. Повну пенсію можна було отримати лише за бездоганну вислугу понад 35 років. Пільгові умови обчислення пенсії мали лише поранені або тяжко хворі особи.

Вдови та діти набували права на пенсію, якщо їхні чоловіки або батьки загинули або померли від отриманих ран, померли на службі за наявності встановленої вислуги років, знаходилися у відставці та набули права на пенсійне забезпечення. Проте пенсії їм не призначалися, якщо

Позбавлення особи права на пенсію з державного казначейства не впливало на порядок отримання емеритальної пенсії.

На розмір емеритальних виплат не впливали умови військової служби та участь у військових походах, але пораненим I класу та тяжко хворим, які сплачували кошти до емеритальної каси, менш ніж 20 років сплачувалося 5/12, а пораненим II класу — 5/18 емеритального окладу. Пільгове обчислення емеритальної пенсії поранених II класу не поширювалося на членів їхньої родини.

Пенсії родинам учасників емеритальної каси призначалися: вдовам та донькам до вступу у шлюб; синам — до досягнення ними 21 року, отримання першого офіцерського звання або класного чину, якщо заробітна плата за займаним чином не перевищувала пенсійні виплати; дітям — без обмеження строку — якщо до досягнення ними 21 року вони мали тяжкі хвороби. Але жінка та діти від шлюбу, укладеного після звільнення чоловіка зі служби, не мали права на емеритальні пенсії.

Вдова без дітей отримувала 2/3, а з дітьми — 100 відсотків емеритального окладу. Вдови учасника емеритальної каси — мусульманина — при обчисленні емеритальної пенсії рахувалися як одна особа. Кошти розподілялися між ними рівними частками. Одна дитина без матері або мачухи мала отримувати 1/2 емеритального окладу. Якщо дітей було більше двох, то весь емеритальний оклад батька розподілявся між ними рівними частками.

Плата за шрами

Право на пенсію від Олександрівського комітету пораненим офіцерам і їхнім родинам мали особи, які не мали власного господарства зі щорічним прибутком понад 1500 рублів для генералів або 750 — для офіцерів. Виплата цих пенсій враховувала нагородження військовослужбовця при звільненні черговим чином (I клас поранених) або звільнення у чині, в якому він проходив службу (II клас).

Бочка меду без дьогтю не буває

На початку XX століття Російська імперія зазнала поразки та значних людських втрат у війні з Японією. Це змусило удосконалити пенсійне законодавство. 1912 року право на пенсію поширюється на класних медичних і ветеринарних чинів. Проте решта чинів набували право на пенсію за умовою поранення або участі у баталіях. При розрахунку пенсії враховуються лише повні роки вислуги зі збільшенням на 3 відсотки суми пенсії за кожен наступний рік служби. Позбавляються права на пенсію розлучені з чоловіком жінки зі збереженням права їхніх дітей на отримання пенсії.

У зазначений період бюрократична машина в окремих випадках взагалі перехресувала соціальні стимули наполегливого служіння державі. Так, від вдови загиблого під Порт-Артуром офіцера вимагали довідку окружного суду про те, що вона є єдиним спадкоємцем загиблого. Але на той час це місто було захоплено японцями. Отримати таку довідку для нарахування пенсії та компенсаційних виплат у вдови не було ніякої фізичної можливості.

Розглядаючи майже 200-річну історію пенсійного забезпечення Російської імперії, стає очевидним, що крім мотивації бездоганного служіння Вітчизні пенсійні реформи створювали економічні стимули повного використання кадрового потенціалу офіцерського корпусу.

№ 1. Таблиця пенсій і емеритури офіцерам при увольнении ихъ отъ службы.

Ч И Н Ы.	За вислугу 35 лѣтъ.						За вислугу отъ 25 до 35 лѣтъ.					
	Пенсія за 35 лѣтъ.	Емеритура за 35 лѣтъ.	Итого.	Пенсія за 35 лѣтъ.	Емеритура за 25 лѣтъ.	Итого.	Пенсія за 30 лѣтъ.	Емеритура за 30 лѣтъ.	Итого.	Пенсія за 25 лѣтъ.	Емеритура за 25 лѣтъ.	Итого.
Генераль	1401	2145	3546	1401	1877	3278	1401	1609	3010	1401	1341	2742
Генераль-лейтенантъ	1122	1718	2840	1122	1508	2625	1122	1288	2410	1122	1073	2195
Генераль-майоръ	842	1290	2132	842	1129	1971	842	968	1810	842	806	1648
Полковникъ (ком. отд. час.)	563	863	1426	563	755	1318	563	647	1210	563	539	1102
Подполковникъ	504	863	1367	504	755	1259	504	647	1151	504	539	1043
Подполковникъ	421	645	1066	421	564	985	421	484	905	421	403	824
Капитанъ	338	473	811	338	413	751	338	354	692	338	295	633
Штабсъ-капитанъ	308	435	743	308	381	689	308	326	634	308	272	580
Поручикъ	284	368	652	284	322	606	284	276	560	284	230	514
Подпоручикъ	240	345	585	240	302	542	240	259	499	240	216	456

Оклады пенсій позначані за установленнямъ 2% вычетовъ. Вдови и сироты отъ этого вычета освобождены (Сводъ законовъ, т. 5, ст. 609).

чено відрахування з грошового забезпечення та пенсій чиновників по 1 коп. з кожного рубля або 2 коп. з рубля, якщо оклад перевищував 500 рублів. Уперше законодавцем було зазначено вік, з якого починався стаж держслужби — 16 років. Розмір пенсії розраховувався від річних окладів за 9 розрядами.

комітету пораненим офіцерам і їхнім родинам (формувався за рахунок добровільних внесків і банківського прибутку на зазначений капітал) та емеритальна каса (щомісячні відрахування певного відсотка з грошового утримання, які для багатьох посад були примусовими).

військовослужбовець гинув на поединках або внаслідок самогубства.

Діти мали право отримувати пенсії та допомогу до досягнення хлопцями 17, а дівчатами — 21-річного віку, у випадках зарахування на службу чи навчальний заклад, що передбачали утримання за рахунок держави або у разі виходу доньок військовослужбовців заміж. Без обмеження строку пенсії могли отримувати лише діти військовослужбовців, які перебували у бідності, мали тяжкі захворювання, що не піддавалися лікуванню.

Позбавлялися права на пенсію особи, які притягалися до кримінальної відповідальності, скоїли правопорушення, за якими волею монарха більш тяжке покарання було замінено дисциплінарною відповідальністю, притягалися до відповідальності за ініціативою або розпорядженням государя із зазначенням цього факту у послужному списку, вступали на службу в іншій державі без згоди на це російського уряду.

На державу надійся, але сам не «плошай»

Джерелом формування емеритальних пенсій були щомісячні відрахування частки доходу військовослужбовців до емеритальної каси. Згідно з наказом по військовому відомству 1894 року право на отримання емеритальної пенсії набували військовослужбовці, які мали вислугу не менш 25 років та участі в емеритальній касі не менше 20 років. Для поранених I та II класів, тяжко хворих (згідно з переліком хвороб) фактична вислуга років не враховувалася за наявності висновку Військово-медичного вченого комітету.

Етикет у нашому житті

Етикет — слово французького походження, що означає манеру поведінки. До нього належать правила чести та ввічливості, прийняті в суспільстві. Сучасний етикет успадковує звичай практично всіх народів від сивої давнини до наших днів. Народи кожної країни вносять в етикет свої виправлення і доповнення, обумовлені суспільним ладом країни, специфікою її історичної будови, національними традиціями і звичаями.

Світлана ДЕЙЧУК

Кодекс гарних манер

Розрізняють кілька видів етикету, основними з яких є:

придворний етикет — строго регламентований порядок і форми обходження, встановлені при дворах монархів;

дипломатичний етикет — правила поведінки дипломатів та інших офіційних осіб при контактах один з одним на різних дипломатичних прийомах, візитах і переговорах;

військовий етикет — звід загальноприйнятих в армії правил, норм і манер поведінки військовослужбовців у всіх сферах їхньої діяльності;

загальногромадянський етикет — сукупність правил, традицій і умовностей, дотримуваних громадянами при спілкуванні один з одним.

Кожна професія висуває до людей, які її обрали, певні моральні вимоги. Але є особливий вид професій, в компетенції яких знаходиться життя та доля людини. Саме до них суспільство завжди ставило вищі моральні критерії. Авторитет закону залежить від людей, які уособлюють справедливість і безпеку. Ставши правоохоронцем, людина є представником закону і держави, а тому її власні уявлення про добро та зло, справедливість й несправедливість, вірність і зраду стають справою державної важливості.

Щодо військового етикету можна багато сказати. Служба військових справді є школою мужності й дисципліни, але вона може і завжди повинна бути школою високої культури. Військовий етикет сьогодні — це загальна потреба, це встановлені у військовому колективі норми та правила поведінки військовослужбовців на службі та поза нею. На чому тримається військовий етикет, що лежить у його основі?

Дисциплінованість — важлива норма етикету, вона міцно пов'язана з її статутними вимогами. Дисциплінований воїн — це людина, яка дотримується статутних вимог і може служити взірцем виконання своїх обов'язків.

Ввічливість, тактовність. Це такі якості, які пом'якшують суворі статутні вимоги і роблять їх більш людяними та демократичними.

Скромність завжди прикрасила людину, і це насамперед стосується військових, бо їхній імідж вже дає їм змогу бути на виду, тому скромність помітної особи завжди буде оцінена.

Естетичність — головний елемент етикету. Естетичність військовослужбовця одразу помітна у військовій формі. «Парадною красою» називали колись військово форму, і цією красою повинен відрізнятися кожен військовослужбовець.

Охайність, підтягнутість — характерні риси зовнішнього вигляду військового.

До особливостей військового етикету належать: суворі регламентація військової служби і побуту, військова форма одягу, нерівний статус військовослужбовців. Як відомо, в армії діє інститут субординації, який вимагає виконання певних норм поведінки військовослужбовців. Отже, військовий етикет — це сукупність норм і правил поведінки військовослужбовців. Правоохоронні структури мають завжди бути школою високої культури.

Правила, відібрані часом

Рівень розвитку культури завжди був показником рівня розвитку людства та якісного розвитку самої людини. Найбільш наочно і розповсюджено загальна культура людини виявляється в її поведінці. Культура поведінки людини тісно пов'язана з її внутрішнім світом, з моральними нормами, яких людина дотримується, котрі вона засвоїла від батьків, у школі, в результаті читання книг та самовиховання. Будь-яке суспільство зацікавлене в тому, щоб люди дотримувалися культури поведінки, норм і правил спілкування.

З чого починається зустріч людей? З вітання. Вітання — своєрідна формула чести. Історично в військовому середовищі закріпилася формула: «Здоров'я бажаємо (бажаю)» у відповідь на вітання начальника або старшого. Однак ще в XVIII столітті слова: «Здравія тобі бажаю!», «Бажаю здоров'я!» могла вимовляти будь-яка людина, входячи в будинок або зустрічаючи знайомого. Сьогодні це — статутна форма вітання.

У всіх ситуаціях доречні вітання «Здрастуйте!» або «Добрий день (вечір, ранок)!». Тут ви ніколи не помилитесь і не образите людину. Наприклад, для привітання користуйтеся не лише словесним засобом «Добрий день!»,

«Привіт», але й поклоном, кивком, змахом руки тощо. Можна байдуже сказати «Добрий день», кивнути головою і пройти мимо. Але краще вчинити інакше, наприклад, «Доброго дня, Іване Андрійовичу», і тепло посміхнутися йому, зупинившись на декілька секунд. Таке привітання підкреслить ваші гарні почуття до цієї людини, вона зрозуміє, що ви цінуєте її, та й звучання власного імені — приємна мелодія для будь-кого.

Звернення без імені — це звернення формальне: до кого б то не було — підлеглого чи начальника, сусіда чи попутника в громадському транспорті. Звернення по-імені, а ще краще — по імені та по-батькові — це звернення до особистості. Вимовляючи ім'я, по-батькові, ми підкреслюємо повагу до людської гідності, а також демонструємо прихильність. Таке звернення свідчить про культуру людини. Звичайно, з подібними якостями люди не народжуються. Ці якості виховуються, а потім входять у звичку.

Якщо ви бажаєте, щоб з вами було цікаво вести розмову, то візьміть до уваги деякі рекомендації:

— тема для розмови повинна бути цікавою для всіх співрозмовників;

— не тактовно переривати іншого;

— умінь вислухати співрозмовника — неодмінна умова бесіди;

— якщо в розмові беруть участь дві людини, потрібно вміти слухати і мовчати;

— молодшим корисно пам'ятати, що їм слід чекати, доки дорослі звернуться до них і залучать до бесіди;

— висловлюватися потрібно зрозуміло і гранично стисло, думки повинні бути логічно пов'язані між собою;

— у присутності інших не шепотіться, це сприймається як образа;

— розмовляючи, не потрібно гримасувати, розмахувати руками, плескати співрозмовника по плечу, штовхати ліктем або тримати за рукав.

Якщо ви дотримуватиметеся цих правил, то завжди знайдете собі співрозмовника.

Сучасний етикет регламентує поведінку людей у побуті, на службі, у громадських місцях і на вулиці, у гостях і на різного роду офіційних заходах — прийомах, церемоніях і переговорах. Його виконання сприяє нормалізації людських стосунків.

Моральне виховання

Моральний зміст етикету зумовлений відповідністю і співвідношенням зовнішніх норм етикету й змісту моральної свідомості суспільства й особистості. Мається на увазі те, що зовнішні правила поведінки й спілкування базуються, передусім, на моральних принципах. Найважливішим з них є «золоте правило» моральності — поводитися з іншими так, як ти бажав би, щоб вони поводитися з тобою. Важливими принципами етикету є також пріоритет старшого, пріоритет жінки. До числа провідних вимог належать ввічливість, коректність, тактовність, делікатність, скромність, точність і обов'язковість.

Ввічливість полягає у доброзичливості, привітності. Сервантес колись писав: «Нічого не коштує нам так дешево і не ціниться так дорого, як ввічливість». Вона дійсно відкриває замки сердець людей для стосунків і спілкування. Привітний вираз обличчя, уважне, поважне, доброзичливе ставлення до людей забезпечують комфорт взаємних зв'язків, дають можливість запобігти конфліктам і повернути до себе співбесідника. Зовнішніми виявами ввічливості є посмішка на обличчі, слова подяки, вибачення чи прохання, небайдужі очі та прихильні жести.

Тактовність — це почуття міри, якої необхідно дотримуватися у розмові, це вміння відчувати межу, за яку не можна переступати у стосунках з людьми. Тактовна людина знає, відчуває, що, в який час, в якому місці можна сказати чи зробити або не можна.

Увага до людини, вміння ставити себе на місце іншого повинні виявлятися дуже обережно, не надокучливо, тобто делікатно. Ці вимоги етикету дають можливість попередити незручність ситуації і досягти успіху навіть там, де не діє сила.

Важливою вимогою є скромність, тобто природність поведінки, пристосованої до оточуючих. Стримана, врівноважена поведінка є виявом вміння людини володіти собою, є показником самоповаги і поважного ставлення до інших. Крім усього, скромна людина завжди викликає в оточуючих почуття надійності, впевненості в людині й відповідну повагу.

Точність і обов'язковість як вимоги етикету вказують на пунктуальність, необхідність обов'язкового виконання зобов'язань і справи, що є виявом таких рис особистості, як уміння аналізувати обставини, оцінювати свої вчинки, робити висновки та дотримуватися свого слова.

Людина створює свій світ, світ культури, який складається з кількох різновидів культури. Кількість їх зростає залежно від рівня розвитку людства: політична, інтелектуальна, професійна, естетична, моральна культура тощо. Дійсно, своєрідна, неповторна людина має ознаки свого суспільства. Зовнішнім виглядом, вимовою, манерами, потребами та інтересами людина схожа на своє найближче оточення і відрізняється як від попереднього, так і від наступного покоління. Керуючись принципами і вимогами етикету кожна людина має змогу завжди залишатися на високому рівні загальнопристойності. ■

ВІД ШИРОГО СЕРЦЯ!

Керівництво та весь персонал Донецького прикордонного загону щиро і сердечно вітають першого заступника начальника загону – начальника штабу полковника **ЗАЙЦЕВА Юрія Олександровича** з 50-річним ювілеєм! Бажаємо імениннику міцного козацького здоров'я, особистого щастя, добробуту та нових службових здобутків!
*Нехай людська повага і визнання
Крокують поруч з Вами в майбуття.
Любові Вам і злагоди в родині,
Не знати горя, смутку і біди,
Хай прибуває щедро Вам щоднини
Із сонця й вітру, із роси й води!*

Коллектив Одеського загону Морської охорони сердечно вітає з Днем народження: капітана 2 рангу **ПЕНСЬКОГО Андрія Юрійовича**, працівника **ХЛАВИЦЬКУ Марію Йосипівну**, старшину 1 статті **БААДЖИ Валентину Семенівну**, старшину 2 статті **ЮРЧЕНКО Ірину Володимирівну**, старшого матроса **ЦУПАЛЕНКА Дениса Ігоровича**, матроса **ДАДЕРКО Яніну Ігорівну!** Бажаємо здоров'я, благополуччя, наснаги, процвітання та сімейного затишку!

Командування та особовий склад відділу прикордонної служби "Сокиряни" вітає військовослужбовців, народжених у червні: капітана **ЯНЧАК Оксану Миколаївну**, старшого лейтенанта **КУПЦОВА В'ячеслава Геннадійовича**, старшого лейтенанта **ШИМАНСЬКОГО Антона Юрійовича**, прапорщика **АРОНЕЦЬ Івана Васильовича**, старшину **МІТТЮКА Юрія Олександровича**, старших сержантів – **ХАРАШЕНЮКА**

Віктора Михайловича, МОСКАЛЮКА Дениса Олександровича, ЦИБУЛЬКА Романа Петровича та молодшого сержанта **ПАРЕНЮКА Станіслава Зеноновича!** Шановні колеги та любі друзі! Зичимо Вам міцного здоров'я, щастя, успіхів у службі та в особистому житті, сімейної злагоди, творчої наснаги та здійснення всіх ваших заповітних мрій.
*Бажаємо здоров'я, добра, довголіття!
Хай вистачить щастя на ціле століття,
Хай скрізь буде лад – на роботі, в сім'ї,
І радість на серці, і хліб на столі!*

Керівництво відділу прикордонної служби «Рава-Руська» вітає персонал, народжений у червні: молодшого інспектора прикордонної служби сержанта **ДАНЬКЕВИЧА Івана**, інспектора прикордонної служби старшого прапорщика **ТОКАР Ольгу**, заступника начальника відділення старшого лейтенанта **РУДЮКА Олександра**, інспекторів прикордонної служби старшин **ЯНУШЕВСЬКОГО Артура і ШИРОЧУКА Сергія**, інспектора прикордонної служби прапорщика **ВОВКА Івана**, інспектора прикордонної служби старшого сержанта **ВІХОТЯ Романа** та інспектора прикордонної служби прапорщика **КОРІНЬ Наталію!** Щиро вітаємо вас із нагоди Дня народження!

Рада та колектив ветеранської організації Одеського прикордонного загону щиро та сердечно вітають з 60-річним ювілеєм старшого прапорщика запасу **ЛЯШЕНКА Валерія Володимировича!** Бажаємо міцного здоров'я, кавказького довголіття та сімейного благополуччя!

ПРО ПРИСВОЄННЯ ВІЙСЬКОВИХ ЗВАНЬ

від 08 червня 2013 року №331-ос по Національній академії ДПСУ ім. Богдана Хмельницького
полковник
підполковнику **РАЧКУ Роману Васильовичу**

від 15 червня 2013 року №349-ос по Адміністрації ДПСУ
полковник
підполковнику **ГНАБІ Олександрові Вікторовичу**
підполковнику **ЯЦЕНКУ Ігорю Петровичу** по Східному РУ ДПСУ
підполковнику **БУРДЕЙНОМУ Ігорю Миколайовичу** по Західному РУ ДПСУ
підполковнику **КУЗЬМУКУ Олександрові Вікторовичу**

від 17 червня 2013 року №350-ос по Адміністрації ДПСУ
майор
капітану **НІКІТЕНКУ Олександрові Григоровичу** по Навчальному центру підготовки молодших спеціалістів ДПСУ
капітану **РЯБОНЕНКУ Володимирові Миколайовичу** по ОКПП «Київ» ДПСУ
капітану **НАЗАРОВУ Дмитру Олександровичу** по Окремому відділу внутрішньої безпеки по Східному РУ ДПСУ
капітану **ТКАЧЕНКУ Артему Олександровичу**
капітану **УСМАНОВУ Маліку Нігматовичу**

по Центральній базі зберігання та постачання ДПСУ
капітану **РЯБОКОНЮ Володимирові Петровичу** по Центру оздоровлення та відпочинку «Піщане» ДПСУ
капітану **КОРЧИЦЬКОМУ Володимирові Васильовичу**

від 18 червня 2013 року №361-ос по Адміністрації ДПСУ
майор
капітану **ЯГОДЗІНСЬКОМУ Віталію Петровичу** по ОКПП «Київ» ДПСУ
капітану **НІКОЛАЄВУ Миколі Володимировичу** по Центральному клінічному госпіталю ДПСУ
капітану **ЗАЙЧЕНКУ Сергію Борисовичу** по Навчальному центру підготовки молодших спеціалістів ДПСУ
капітану **БРАГІНЦЮ Сергію Григоровичу** по Окремій комендатурі охорони і забезпечення ДПСУ
капітану **БІЛИКУ Євгену Анатолійовичу** по 10 мобільному прикордонному загону ДПСУ
капітану **ЖАДОБІНУ Тимурові Ігоровичу**
капітану **ВОЛОСЮКУ Олександрові Анатолійовичу**
по Окремому відділу внутрішньої безпеки по Західному РУ ДПСУ
капітану **ШМАКОВУ Ярославові Анатолійовичу**

Управління кадрів АДПСУ

МИТЬ РОЗРЯДКИ

Свиня, як тільки-но побачила на господарському подвір'ї мангал, відразу почала ловити мишей і гавкати на всіх чужих.

* * *

– Чула, ти розлучилася з хлопцем. Чому?
– А ти б змогла жити з людиною, яка курить, п'є, лається матом та ще й б'ється?
– Ні, звичайно!
– Ось і він не зміг.

ПРО ЖИТТЯ
ДЕРЖАВНОГО
РУБЕЖУкомпетентно,
яскраво,
цікаво всім

читайте у газеті
«Прикордонник України»
та журналі «Кордон», передплата
на які не закінчується ніколи
Передплатний індекс:
газети – 61023, журналу – 43733

ОГОЛОШЕННЯ

АДМІНІСТРАЦІЯ

ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ

оголошує конкурс на заміщення вакантної посади державного службовця – провідного спеціаліста сектору ветеринарної медицини управління тилового забезпечення Департаменту матеріально-технічного забезпечення.

Вимоги до кандидата: громадянство України; вища освіта за спеціальністю «Ветеринарія» або «Ветеринарна медицина» за освітньо-кваліфікаційним рівнем магістра, спеціаліста; стаж роботи за фахом у державній службі на посаді спеціаліста I або II категорії не менше 1 року або стаж роботи за фахом у інших сферах управління не менше 2 років при необхідності, виходячи із виконання структурним підрозділом основних завдань і функцій; вільне володіння державною мовою та вміння працювати з оргтехнікою.

До заяви на ім'я голови конкурсної комісії додаються такі документи: особова картка (форма П-2ДС) з відповідними додатками та 1 фотокарткою розміром 4x6 см, копії документів про освіту та підвищення кваліфікації, декларація про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру за 2012 рік, копія паспорта громадянина України, копія військового квитка (для військовослужбовців або військовозобов'язаних), довідка про допуск до державної таємниці (у разі його наявності), копія трудової книжки.

Документи приймаються з 21 червня по 20 липня 2013 року за адресою: **01601, м. Київ-601, вул. Володимирська, 26.**

За довідками звертатися до управління кадрів за тел. 527-64-24.

СПОРТ

Відомі клуби України та Росії
зіграють у об'єднаному турнірі

На тлі фесричної перемоги збірної України над суперниками з Чорногорії, в інформаційному просторі з'явилася інформація про організацію та проведення з 27 червня по 7 липня Об'єданого комерційного футбольного турніру, в якому візьмуть участь по дві команди з України та Росії.

Андрій КУЧЕРОВ

Порівняти цей турнір з чемпіонським неможливо, адже з представленого квартету чемпіон тільки один – донецький «Шахтар». Санкт-Петербурзький «Зеніт» лише другий, а «народна» команда з Росії зайняла четверте місце у російському чемпіонаті.

Як же розцінювати підґрунтя, на якому базується цей турнір? Як свідчать російські видання, початок цієї задумки було покладено 8 серпня минулого року. Саме в той спекотний день на «Донбас-арені» відбувся товариський поєдинок між місцевим «Шахтарем» та московським «Спартаком». Незважаючи на те, що зустріч вважалася хоч товариською, але міжнародною, інтерес з боку глядацької аудиторії був низьким: лише 23 тисячі глядачів (менше половини стадіону!) спостерігали з трибун за цим матчем. Незважаючи на перемогу донецького, спартаківські функціонери високо оцінили рівень гри команд та згодом запропонували ідею турніру. Так, генеральний директор «Спартака» Роман АСХАБАДЗЕ нещодавно визнав, що «після товариської гри з «Шахтарем» вирішили цю історію продовжити, виступивши ініціатором турніру».

Своєрідний досвід таких змагань між Україною та Росією вже є: у 2006-2008 рр. у зимове міжсезоння, в Ізраїлі проходив

Кубок Першого каналу, який теж мав статус комерційного. Переможцями цього турніру двічі ставали українські команди, один раз – російський ЦСКА. Але сьогодні надворі літо, а матчі відбуватимуться не за кордоном, а у Москві, Києві та Донецьку. Санкт-Петербург лише за технічних умов не зможе прийняти команди на рідному стадіоні.

Що ж залишається у сухому залишку? Футбольні функціонери зробили тонкий хід: шляхом випробування іншого формату дізнатися думку глядачів, адже ідея об'єданого чемпіонату України та Росії на сьогодні існує лише на папері.

З іншого боку, можна сміливо стверджувати, що 27 червня у підмосковних Хімках, на матчі «Спартак»–«Динамо», незважаючи на робочий день, порожніх місць не буде. Аналогічна ситуація спостерігатиметься 7 липня у Києві, коли на Олімпійському «Динамо» прийматиме «біло-червоних». А 6 липня на «Донбас-арені» яблуку ніде буде впасти, коли зустрічатимуться фінансово потужні «Шахтар» і «Зеніт».

КАЛЕНДАР ІГОР:

27 червня. «Спартак» – «Динамо» («Арена Хімки») «Зеніт» – «Шахтар» («Стадіон ім. Валерія Лобановського», Київ)
30 червня. «Зеніт» – «Динамо» («Олімпійський стадіон», Київ) «Шахтар» – «Спартак» («Донбас-Арена», Донецьк)
3 липня. «Спартак» – «Шахтар» («Арена Хімки») «Динамо» – «Зеніт» («Олімпійський стадіон», Київ)
6 липня. «Шахтар» – «Зеніт» («Донбас-Арена», Донецьк)
7 липня. «Динамо» – «Спартак» («Олімпійський стадіон», Київ)

За перемогу в кожному матчі нараховується 3 очки, за нічию – 1 очко, за поразку – 0. При рівності очок під час розподілу місць враховується різниця забитих і

пропущених м'ячів, а також кількість перемог. Протягом гри команди можуть збити по 8 заміни (по три в кожному таймі, а решта – між таймами).

Засновник:
Адміністрація Державної прикордонної служби України
Видається з липня 1943 р.

ПРИКОРДОННИК
УКРАЇНИ

Свідоцтво про реєстрацію:
КВ №8071 (28.10.2003 р.)
Передплатний індекс: **61023**

Заступник головного редактора
Костянтин ПЯСЕЦЬКИЙ
Літературний редактор
Світлана ДЕЙЧУК
Черговий по номеру
Василь КЛИМЕНКО

Тижневик надруковано у друкарні ТОВ «Мега-Поліграф»
Адреса: м. Київ, вул. М. Вовчка, 12/14.
Наклад: 7960 прим. Замовлення: 30075
Тел.: 581-68-15
Програму телебачення та сканворд надано ТОВ «Мега-Поліграф»
Редакція не завжди поділяє позицію авторів, за достовірність фактів відповідальність несе автор.
З питань розміщення реклами на шпальтах газети звертатися у відділ реклами та маркетингу Інформагентства Держприкордонслужби України за тел. 566-43-30

Наша адреса:
02099, м. Київ,
вул. Ялтинська, 11

Тел./факс:
566-43-30 (багатоканальний)
239-85-73, 239-85-77
E-mail: redactor@pvu.gov.ua
kordo@ukr.net